

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET
(ik zit)
OP KOERS

METHODIEKEN VOOR DE EERSTE GRAAD VAN HET SECUNDAIR ONDERWIJS

EXCLUSIEF VOOR HET ONDERWIJS!

Vlaanderen
verbeelding werkt

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET (ik zit) OP KOERS

COLOFON

‘(Ik zit) op koers’ is een uitgave van Spoor ZeS, de dienst van de Chiro die rond Zingeving en Solidariteit werkt, en Samen Tegen Armoede. Het spel is gemaakt naar aanleiding van ‘1 op 7 haalt de meet niet’, een campagne van Samen Tegen Armoede – maar je kunt het ook los van de campagne gebruiken.

Spoor ZeS
Kipdorp 30
2000 Antwerpen
03-231 07 95

Eindredactie

Veerle Speltinckx en Kusum Mertens

Enorm veel dank aan

Sara Van Looveren, Katrien Monteyne, Sandrien De Sterck, Wouter Devriese, Hannah Schiltz en Kusum Mertens.

Een speciale dankjewel aan de klas 1 Stem IW en meneer Baeckens van het Vrij Technisch Instituut in Kontich, voor hun enthousiasme tijdens het uittesten van het spel.

Illustraties: Klaas Verplancke

Spelbord: Gevaert Graphics

Taalnazicht: Bart Boone

Vormgeving: Gevaert Graphics

Wettelijk depot: D/2017/2909/4

Heb je zin om mee te werken aan de ontwikkeling van Spoor ZeS-spelen?

Heb je opmerkingen over het spel? Laat het gerust weten via www.spoorzes@chiro.be

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET (ik zit) OP KOERS

INHOUDSOPGAVE

Campagnetekst ‘1 op 7 haalt de meet niet’	4
(Ik zit) op koers	6
In het kort	6
Inleiding	6
Het spel	7
In het kort	7
Materiaal	7
Vorbereiding	7
Speluitleg	7
Nabespreking	8
Bijlage 1: Spelbord	9
Bijlage 2: Pionnen	11
Bijlage 3: Fiches	13
Bijlage 4: Kaartjes	20
Bijlage 5: Geld	23
Verdieping bij memory	25
In het kort	25
1. Kennismaking met de domeinen van het armoedeweb	25
2. Verdieping op het armoedeweb	25
3. Herschrijf de situaties	26
Bijlage 6: Domeinkaartjes	27
Bijlage 7: Leeg armoedeweb	29
Bijlage 8: Invultabel: de tien armoededomeinen	31
Bijlage 9: Situaties	37
Adressenlijst	40
Meer Spoor ZeS in de campagne	41

1 op 7 haalt de meet niet

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET (ik zit) OP KOERS

CAMPAGNETEKST

ARM ZIJN IS DUUR

Eén op zeven in ons land moet rondkomen met een te laag inkomen. Dat maakt dat zij dieper in de armoede wegzakken. Een laag inkomen zorgt immers vaak voor hogere uitgaven. Met een laag inkomen kun je bijvoorbeeld niet investeren in een energiezuinige woning of elektrotoestellen. Zonder smartphone en bijbehorend data-abonnement betaal je meer voor je ticket op de bus of tram. Zelfs wie door betalingsproblemen een budgetmeter krijgt voor elektriciteit of gas zal hierdoor soms een hoger tarief moeten betalen. Armoede kost ook onze samenleving handenvol geld. Denk maaraan de hulpverlening die nodig is of de gezondheidskosten die oplopen omdat mensen in armoede vaker en ernstiger ziek worden. Iedereen een leefbaar inkomen geven, verdient zich zo grotendeels terug. Bovendien zal dat geld snel terug in de economie stromen. Mensen in armoede zullen dat meestal uitgeven aan noodzakelijke dingen zoals voeding. Via de btw vloeit een deel rechtstreeks terug naar de schatkist.

ARMOEDE WEGWERKEN? NIET VOOR IEDEREEN

De uitkeringen die ons land voorziet, liggen ver onder de armoedegrens. Dat wordt verantwoord door de schrik van de zogenaamde werkloosheidsvallen: als het verschil tussen loon en uitkering te klein is, zijn mensen niet gemotiveerd om aan de slag te gaan. De conclusie is dan dat de uitkeringen niet mogen stijgen. Onterecht.

Voor ongeveer twee op de drie mensen in armoede is gaan werken geen optie. Het zijn kinderen, gepensioneerden, invaliden of zieken. Voor wie wel zou kunnen werken, zijn het vooral de extra uitgaven die hen tegenhouden om de stap te zetten. Er komen bijvoorbeeld grote kosten voor kinderopvang bij of plots moeten ze een deel van het woonwerkverkeer zelf betalen. Daardoor zakt het extra bedrag dat ze uiteindelijk zouden kunnen besteden. Werken aan die uitgaven zal de werkloosheidsvallen beter bestrijden dan mensen in armoede te houden door te lage uitkeringen. Bovendien is er in één op de vijf arme gezinnen wél een inkomen uit arbeid, maar dat inkomen is te laag of te onzeker.

MATTHEÛSEFFECT

Ons beleid werkt soms herverdelend van rijk naar arm. Andere maatregelen hebben het tegenovergestelde effect. Wie rijk is, wordt rijker; wie arm is armer. We noemen dat het mattheüseffect, naar de evangelist die in zijn hoofdstuk 13 schrijft: 'Aan wie heeft, zal gegeven worden.' Voorbeelden genoeg: de woonbonus, allerlei premies voor energiezuinige woningen, kinderopvang, hoger onderwijs. Telkens stroomt er méér geld naar wie beter geëerd is. Dat betekent niet dat bijvoorbeeld betaalbaar hoger onderwijs een slechte zaak is of dat je als overheid niks meer kunt doen voor huiseigenaars. Wel zou diezelfde overheid moeten aftoetsen bij wie de middelen van een maatregel terecht komen, en als het nodig is de maatregel aanpassen om het Mattheüseffect tegen te gaan en specifiek de zwakste inkomensgroepen te bereiken.

Meer informatie over de campagne vind je op samentegenarmoede.be.

IK ZIT OP KOERS

IN HET KORT

Groepsgrootte: 4-30 spelers

Doelgroep: 12- tot 14-jarigen (met uitbreiding: 12- tot 18-jarigen)

Spelbegeleiding: leerkracht

Duur: ongeveer 2 lesuren

Terrein: klaslokaal

DOELSTELLINGEN

Leerlingen krijgen inzicht in de complexiteit van armoede door middel van het armoedeweb.

- Lln. kunnen zich inleven in het leven van mensen in armoede.
- Lln. verwerven inzicht in de moeilijke leefomstandigheden van mensen in armoede.
- Lln. kunnen kritisch nadenken over oorzaken en gevolgen van armoede.
- Lln. hebben inzicht in de verschillende factoren die aan de basis liggen van armoede.
- Lln. hebben inzicht in de vicieuze cirkel van armoede.
- Lln. begrijpen dat het zeer moeilijk is om die vicieuze cirkel te doorbreken.
- Lln. voelen zich solidair met mensen in armoede.

INLEIDING

Armoede is een complex probleem waarbij mensen uitgesloten worden op verschillende vlakken in het leven. Het is een schending van hun grondrechten. Met de campagne '1 op 7 haalt de meet niet' wil Samen Tegen Armoede de complexiteit van het armoedeweb opnieuw zichtbaar maken: armoede is geen keuze, maar een ingewikkeld samenspel van oorzaken en gevolgen.

(Ik zit) op koers bestaat uit twee methodieken om inzicht te krijgen in de problematiek van te kleine inkomens en de complexiteit van het armoedeweb. Elk onderdeel kan telkens in één lesuur afgerond worden.

1. **Het spel** maken de leerlingen via personages kennis met de verschillende aspecten van armoede. Leerlingen strijden tegen elkaar om zo snel mogelijk hun checklist af te werken, maar voelen tijdens het spel de ongelijkheid.
2. **Memory** gaan we dieper in op het armoedeweb. Verder bouwend op de personages uit het spel leren de leerlingen meer over de samenhang en de complexiteit van het armoedeweb. We werkten drie verschillende methodieken uit die je naar keuze kunt gebruiken.

We ontwikkelden vorig jaar voor de tweede graad secundair onderwijs *Het web-effect* Met een uitgebreider spel voor de jeugdbeweging. Je vindt het via chiro.be/ikzitopkoers.

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET (ik zit) OP KOERS

HET SPEL

IN HET KORT

Vier tot zes leerlingen zitten rond een spelbord dat eruitziet als een stratenplan. Iedere leerling krijgt een fiche met een startsituatie. De fiche vermeldt het leefgeld dat ze krijgen om de komende maand (1 spel) mee rond te komen. Daarnaast staat er op iedere fiche vermeld met welke fiets ze rijden en hoe ze hun fiets op het spelbord mogen verplaatsen na het dobbelen. Als laatste staat er een lijst met dingen op die ze moeten doen, een checklist. De leerlingen moeten in 30 tot 40 minuten zoveel mogelijk zaken van hun checklist afvinken. Op het spelbord liggen nog enkele stapeltjes met kaartjes. Op de gele vakjes moet je zo'n kaartje nemen. Hierop staan zowel voordelen als tegenslagen.

MATERIAAL

Per groepje van vier tot zes leerlingen:

- Dobbelsteen
- Spelbord (bijlage 1)
- Uitgeknipte pionnen (bijlage 2)
- Fiches (bijlage 3)
- Kaartjes (bijlage 4)
- Geldbriefjes (bijlage 5)
- Schrijfgereef

VOORBEREIDING

Verdeel de klas in groepjes van vier tot zes leerlingen.

Geef elk groepje:

1. het spelbord zodat het twee A3's groot is. (bijlage 1)
2. de pionnen op dik papier, knip ze uit en vouw ze. (bijlage 2)
3. de fiches met de startsituaties. (bijlage 3)
4. de kaartjes (bijlage 4)
5. de pagina met geldbriefjes moet je vier keer afdrukken en uitknippen. (bijlage 5)

SPELUITLEG

Vier tot zes leerlingen gaan rond het spelbord zitten. Iedere speler krijgt een fiche met de startsituatie van een persoon op. Houd de **fiche** met de achterkant naar boven, zodat iedere speler blind een fiche kan trekken. Zijn er maar vijf spelers, laat dan de fiche van Jolien vallen. Als je met z'n vieren speelt, laat je de fiches van Jolien en Nora wegvallen.

Iedere speler neemt het **leefgeld** dat op zijn/haar fiche staat. Hij/zij neemt de fiets (pion) met de overeenkomstige naam van de fiche en zet die pion op het bijpassende huis op het spelbord..

Iedereen is mee verantwoordelijk voor het **beheer van de doos met geld**. In die doos wordt het geld gelegd dat iemand betaalt bij het afvinken van een onderdeel van de checklist. Als er iemand iets extra verdient door het nemen van een kaartje komt dat geld ook uit die doos.

Het **aantal stappen** dat je mag zetten, wordt bepaald door het dobbelen en de regel die op je fiche staat bij 'fiets'. Naargelang welke fiets je hebt, mag je meer of minder stappen zetten. Kijk bij het begin van het spel even naar het aantal stappen dat je bureau extra of minder mogen zetten. Zo kun je kijken of ze correct spelen.

De speler die de fiche van Dimitri trok, mag **beginnen met dobbelen**. Speel verder in wijzerzin.

Iedere speler moet proberen tijdens het spel zoveel mogelijk zaken van de **checklist** op hun fiche af te werken. Die checklist is een opsomming van zaken die jongeren op een maand zoal kunnen doen met hun leefgeld. Een onderdeel kan van de checklist geschrapt worden als je op het vakje staat dat gelinkt is aan dat onderdeel. Zo kun je een zak chips met een flesje cola kopen in de supermarkt of de krantenwinkel en koop je een trui in een kledingzaak.

De checklist moet **van boven naar onder** afgewerkt worden. Op elke checklist staan ongeveer dezelfde zaken, maar wel in een andere volgorde. Alle spelers moeten bij het begin van het spel een hobby betalen. De prijsverschillen zijn daarbij erg groot.

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET (ik zit) OP KOERS HET SPEL

Je hoeft **niet met een exact aantal stappen** op een vakje uit te komen. Sta je bijvoorbeeld twee vakjes van de supermarkt en moet je vijf stappen zetten, dan mag je na twee stappen al stoppen zodat je dit van jouw checklist kunt schrappen. De rest van de stappen mag je niet meer gebruiken. Let op: ook de huizen en gekleurde vakken tellen als een vakje.

Kom je op een **geel vakje**

- neem je een kaartje.
- leg het geld in de doos of neem je het eruit.
- soms staat er op een kaartje een opdracht die je moet onmiddellijk uitvoeren.
- enkele kaartjes mag je bijhouden tot een bepaalde check op je checklist.
- je mag stoppen op een geel vakje als je er voorbij komt, maar de rest van het aantal stappen dat je dobbelde, ben je kwijt.

Geef om de vijf minuten aan hoe lang het spel bezig is. **Tussen minuut 15 en 20** moeten alle spelers op het vakje broodjeszaak staan en 'samen een broodje eten'. Ze leggen dus tegelijkertijd hun geld in de doos en vinken de gemeenschappelijke check af. Iemand die geen broodje meer kan betalen, kan uit geldnood geholpen worden door anderen. Enkel als iedereen op het vakje staat en jullie allemaal een broodje betaald hebben, mag je het afvinken. Zie je dat een groepje in tijdsnood komt om allemaal op het vakje 'broodjeszaak' te geraken, dan kun je meegeven dat de leerlingen solidair kunnen zijn door hun eigen beurt om te dobbelen af te staan.

Wie geen geld meer heeft, blijft toch verder spelen. Op de gele vakjes moeten ze nog altijd een kaartje nemen. Die kaartjes kunnen geld opleveren, maar ze kunnen ook een opdracht bevatten waardoor de deelnemers geld moeten afstaan. Aangezien ze geen geld meer hebben, kunnen ze niet ingaan op die betalingen. De speler heeft de keuze om eventueel schulden te maken. Die schulden moeten ze bijhouden op hun fiche. Geld dat je via deze weg krijgt, kun je gebruiken om verder te spelen.

In de loop van het spel mogen verschillende vormen van **solidariteit** aangewend worden: je eigen beurt om te dobbelen af te staan, kaartjes door te geven of te verkopen.

Het **doel van het spel** is zoveel mogelijk zaken te kunnen afvinken van de checklist. Dat zal lang niet voor iedereen mogelijk zijn, maar dat is geen probleem. Het is belangrijk dat de leerlingen in aanraking komen met verschillende aspecten van het armoedeweb, ontdekken dat de keuzes die ze maken gevolgen hebben en dat minder leefgeld ontvangen beperkingen met zich meebrengt. Rond het spel af na 30 à 40 minuten.

NABESPREKING

Hieronder noteren we nog enkele richtvragen die je kunnen helpen bij een nabespreking.

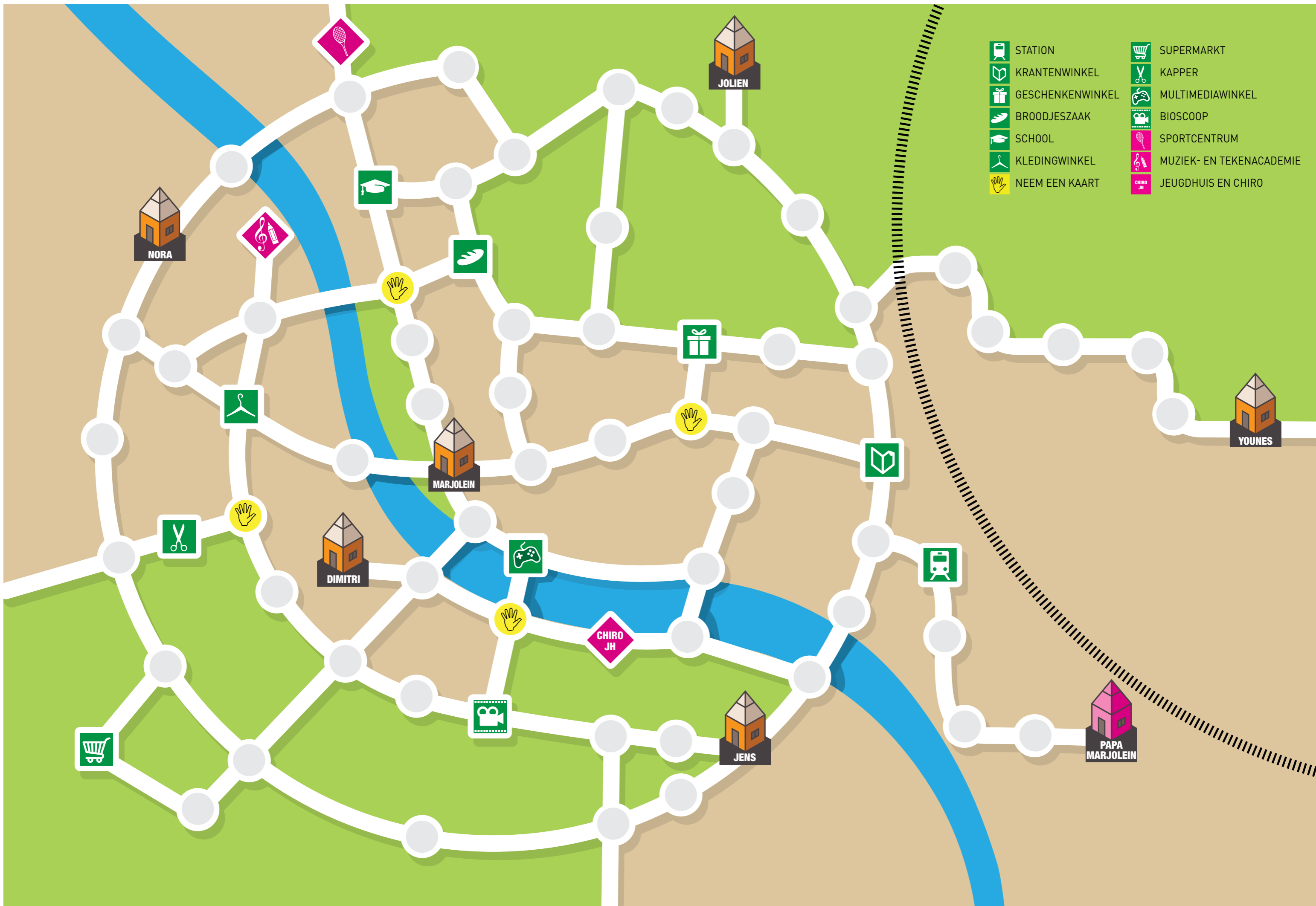
- Hoe ver ben je geraakt met jouw checklists?
- Wie is de winnaar?
- Wie heeft het meest afgevinkt?
- Wie heeft de minste?
- Wie heeft er geen schulden?
- Wie heeft nog het meeste geld?
- Wie is er de winnaar van het spel: de persoon met de meeste vinkjes of de persoon die nog geld over heeft? Of ...
- Wat vind je ervan dat jouw hobby meer kostte dan die van iemand anders?

Wanneer je opmerkt dat er al wat nabespreking komt in de groepjes, maak dan zeker en vast gebruik van dit moment.

BIJLAGE 1

SPELBORD

STATION	SUPERMARKT
KRANTENWINKEL	KAPPER
GESCHENKENWINKEL	MULTIMEDIAWINKEL
BROODJESZAAK	BIOSCOOP
SCHOOL	SPORTCENTRUM
KLEDINGWINKEL	MUZIEK- EN TEKENACADEMIE
NEEM EEN KAART	JEUGDHUIS EN CHIRO

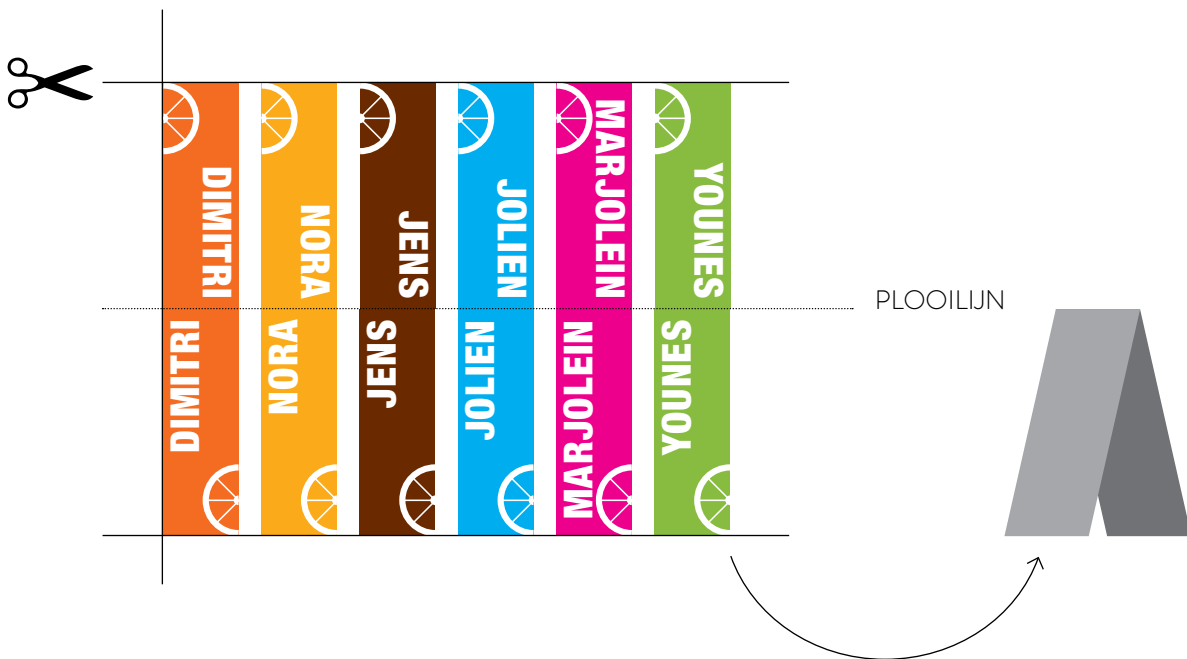

BIJLAGE 2

PIONNEN

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET
(ik zit)
OP KOERS

DIMITRI
Oude plooi fiets

JOLIEN
Koers fiets

NORA
fiets uit een tweedehandswinkel.
Nog niet opgeknapt.

MARJOLIEN
Nieuwe stadsfiets

JENS
fiets uit een tweedehandswinkel.
Nog niet opgeknapt.

YOUNES
Elektrische fiets

BIJLAGE 3

FICHES

DIMITRI

Je woont pas één jaar in België. Je spreekt moeilijk Nederlands. Samen met je moeder en je twee jongere zussen woon je in een kleine studio in de stad. Je vader is drie jaar geleden overleden in zijn thuisland. Je moeder heeft nog geen werk gevonden, dus jullie moeten het doen met een klein inkomen. Studeren gebeurt aan de keukentafel nadat jouw zusjes naar bed gegaan zijn. Je bent een sociaal type en ondanks je taalachterstand ben je goed geïntegreerd in de klas. Sinds enkele maanden ben je lid van de Chiro.

Leefgeld: € 85

Fiets: Oude plooi-fiets

-1

Checklist

Betaal het lidgeld van je hobby. Voor de Chiro betaal je € 25 voor een jaar. → € 25 (Chiro)	☐
Koop cola en een zak chips → € 5 (Supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga met je vrienden een dag naar zee met de trein → € 10 (Station)	☐
Ga naar de kapper → € 20 (Kapper)	☐
Koop een cadeau voor de verjaardag van je beste vriend → € 15 (Geschenkenwinkel)	☐
Koop een trui van een bekend merk → € 60 (Kledingwinkel)	☐
Ga je belwaarde opladen → € 10 (Supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga op sportdag → € 20 (School) Je moet geen geld geven als je in het bezit bent van het sportdag kaartje.	☐
Koop een spelletje voor de PlayStation → € 25 (Multimediawinkel)	☐
Extra: Sociale contacten zijn heel belangrijk. Tussen minuut 15 en minuut 20 van het spel moet iedereen aan de broodjeszaak staan. Enkel als iedereen op het vakje staat en een broodje heeft gegeten, mag je dit van je checklist schrappen. → € 5 (Broodjeszaak)	☐

Gemaakte schulden ten opzichte van de pot	€
---	---

Gemaakte schulden ten opzichte van de medespeler(s)	€
---	---

NORA

Je bent geboren in België in een gezin van allochtone afkomst. Je spreekt vlot Nederlands, schrijven is moeilijker. Thuis spreek je jouw moedertaal. Je vader werkt als dokwerker. Hij zit in een ploegensysteem. Je moeder is huisvrouw. Ze is van 's morgens vroeg in de weer om het huishouden met vijf kinderen te organiseren. Je woont in een rijhuis aan de rand van de stad. Je huiswerk maak je op de slaapkamer samen met je oudere broer. Je trekt meestal op met andere jongeren van allochtone oorsprong. Je bent een half jaar geleden lid geworden van het plaatselijke jeugdhuis.

Leefgeld: € 65

Fiets: Uit een tweedehandswinkel, nog niet opgeknapt

Checklist

Betaal het lidgeld van je hobby. Voor het jeugdhuis betaal je € 5 voor een jaar. → € 5 (Jeugdhuis)	☐
Koop cola en een zak chips → € 5 (Supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga naar de kapper → € 30 (Kapper)	☐
Ga je belwaarde opladen → € 10 (Supermarkt of krantenwinkel)	☐
Je moet op sportdag → € 20 (School) Je moet geen geld geven als je in het bezit bent van het sportdag kaartje.	☐
Koop een trui van een bekend merk → € 60 (Kledingwinkel)	☐
Koop een cadeau voor de verjaardag van je beste vriend → € 15 (Geschenkenwinkel)	☐
Koop een spelletje voor de PlayStation → € 25 (Multimediawinkel)	☐
Ga met je vrienden een dag naar zee met de trein → € 10 (Station)	☐
Extra: Sociale contacten zijn heel belangrijk. Tussen minuut 15 en minuut 20 van het spel moet iedereen aan de broodjeszaak staan. Enkel als iedereen op het vakje staat en een broodje heeft gegeten, mag je dit van je checklist schrappen. → € 5 (Broodjeszaak)	☐

Gemaakte schulden ten opzichte van de pot	€
---	---

Gemaakte schulden ten opzichte van de medespeler(s)	€
---	---

JENS

Twaalf jaar geleden werd je als eerste kind van het gezin geboren. Je kreeg nog een broer en een zus. Je spreekt en schrijft vlot Nederlands. Je vader werkte als arbeider maar werd vorig jaar werkloos en raakte daardoor in een depressie. Je moeder werkt halftijds als verpleegkundige in een ploegensysteem. Je woont nu al enkele jaren in een huurappartement met drie slaapkamers net buiten het centrum. Als je mama uit werken is, moet je vaak voor jouw jongere broer en zus zorgen. Je hebt een groot tekentalent en volgt al zes jaar lessen aan de tekenacademie.

Leefgeld: € 100

Fiets: Oude fiets van je moeder

Checklist

Betaal het lidgeld van je hobby. Voor de tekenacademie betaal je € 75 voor een jaar. → € 75 (Tekenenacademie)	☐
Ga je belwaarde opladen → € 10 (Supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga met je vrienden een dag naar zee met de trein → € 10 (Station)	☐
Koop cola en een zak chips → € 5 (Supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga op sportdag → € 20 (School) Je moet geen geld geven als je in het bezit bent van het sportdag kaartje.	☐
Ga naar de kapper → € 20 (Kapper)	☐
Koop een trui van een bekend merk → € 60 (Kledingwinkel)	☐
Koop een cadeau voor de verjaardag van je beste vriend → € 15 (Geschenkenwinkel)	☐
Koop een spelletje voor de PlayStation → € 25 (Multimediawinkel)	☐
Extra: Sociale contacten zijn heel belangrijk. Tussen minuut 15 en minuut 20 van het spel moet iedereen aan de broodjeszaak staan. Enkel als iedereen op het vakje staat en een broodje heeft gegeten, mag je dit van je checklist schrappen. → € 5 (Broodjeszaak)	☐

Gemaakte schulden ten opzichte van de pot	€
---	---

Gemaakte schulden ten opzichte van de medespeler(s)	€
---	---

JOLIEN

Je hebt de Belgische nationaliteit maar je hebt zeven jaar in de Verenigde Staten gewoond. Je ouders werkten daar. Sinds twee jaar woon je terug in België. Je hebt geen broers of zussen. Je beide ouders hebben een hoge functie in een groot bedrijf en moeten daardoor op geregelde basis naar het buitenland. Je woont in een ruime woning aan de rand van de stad. Fietsen is je favoriete bezigheid en je bent aangesloten bij het sportcentrum.

Leefgeld: € 400

Fiets: Koersfiets

Checklist

Betaal het lidgeld van je hobby. Voor het sportcentrum betaal je € 140 voor een jaar. → € 140 (sportcentrum)	☐
Ga je belwaarde opladen → € 10 (supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga met je vrienden een dag naar het shoppingcenter met de trein → € 10 (station)	☐
Ga op sportdag → € 20 (school) Je moet geen geld geven als je in het bezit bent van het sportdag kaartje.	☐
Koop cola en een zak chips → € 5 (supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga naar de kapper → € 30 (kapper)	☐
Koop een trui van een bekend merk → € 60 (kledingwinkel)	☐
Koop een cadeau voor de verjaardag van je beste vriend → € 15 (geschenkenwinkel)	☐
Koop een spelletje voor de PlayStation → € 25 (multimediamwinkel)	☐
Extra: Sociale contacten zijn heel belangrijk. Tussen minuut 15 en minuut 20 van het spel moet iedereen aan de broodjeszaak staan. Enkel als iedereen op het vakje staat en een broodje heeft gegeten, mag je dit van je checklist schrappen. → € 5 (Broodjeszaak)	☐

Gemaakte schulden ten opzichte van de pot	€
---	---

Gemaakte schulden ten opzichte van de medespeler(s)	€
---	---

MARJOLIJN

Je vader is beroepsmilitair en je moeder heeft een eigen zaak in schoonheidsproducten. Je zit nu in een systeem van co-ouderschap. Je moeder woont in een appartement met twee slaapkamers boven de zaak in het centrum. Je vader woont ver weg. Je hebt nog twee oudere zussen. Het liefste speel je op de PlayStation die thuis bij jouw papa staat.

Leefgeld: € 150

Fiets: Nieuwe stadsfiets

Checklist

Koop het laatste nieuwe spel voor de PlayStation → € 60 (multimediawinkel) Aangezien je het liefst PlayStation-spelletjes speelt, moet je geen lidgeld betalen.	☐
Om te kunnen spelen, moet je wel naar het huis van je papa. → € 0 (papa)	☐
Ga je belwaarde opladen → € 10 (supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga met je vrienden een dag op stadsbezoek met de trein → € 10 (station)	☐
Ga op sportdag → € 20 (school) Je moet geen geld geven als je in het bezit bent van het sportdag kaartje.	☐
Koop cola en een zak chips → € 5 (supermarkt of krantenwinkel)	☐
Ga naar de kapper → € 30 (kapper)	☐
Koop een trui van een bekend merk → € 60 (kledingwinkel)	☐
Koop een cadeau voor de verjaardag van je beste vriend → € 15 (geschenkenwinkel)	☐
Extra: Sociale contacten zijn heel belangrijk. Tussen minuut 15 en minuut 20 van het spel moet iedereen aan de broodjeszaak staan. Enkel als iedereen op het vakje staat en een broodje heeft gegeten, mag je dit van je checklist schrappen. → € 5 (Broodjeszaak)	☐

Gemaakte schulden ten opzichte van de pot	€
---	---

Gemaakte schulden ten opzichte van de medespeler(s)	€
---	---

YOUNES

Je bent twaalf jaar. Je vader werkt als advocaat en je moeder als docent op een hogeschool. Je woont met je gezin in een ruime villa op het platteland. Je hebt twee oudere halfbroers uit de vorige relatie van je vader. Op de familiefeesten vragen ze jou altijd om piano te spelen. Je bent een heel groot muziktalent en ga je naar de muziekschool. In de vakanties volg je privéles. Je bent introvert.

Leefgeld: € 350

Fiets: Elektrische fiets

+2

Checklist

Betaal het lidgeld van je hobby. Voor de muziekschool betaal je € 75 voor een jaar. Je volgt deze maand ook één privéles van € 25 . → € 100 (muziekschool)	☐
Ga met je vrienden een dag naar een shoppingcenter met de trein → € 10 (station)	☐
Ga op sportdag → € 20 (school) Je moet geen geld geven als je in het bezit bent van het sportdag kaartje.	☐
Koop een cadeau voor de verjaardag van je beste vriend → € 15 (geschenkenwinkel)	☐
Ga naar de kapper → € 20 (kapper)	☐
Koop een trui van een bekend merk → € 60 (kledingwinkel)	☐
Koop cola en een zak chips → € 5 (supermarkt of krantenwinkel)	☐
Koop een spelletje voor de PlayStation → € 25 (multimediawinkel)	☐
Ga je belwaarde opladen → € 10 (supermarkt of krantenwinkel)	☐
Extra: Sociale contacten zijn heel belangrijk. Tussen minuut 15 en minuut 20 van het spel moet iedereen aan de broodjeszaak staan. Enkel als iedereen op het vakje staat en een broodje heeft gegeten, mag je dit van je checklist schrappen. → € 5 (Broodjeszaak)	☐

Gemaakte schulden ten opzichte van de pot	€
---	---

Gemaakte schulden ten opzichte van de medespeler(s)	€
---	---

BIJLAGE 4

KAARTJES

Je fietste op het voetpad. Je krijgt een boete (€ 25).

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Op sportdag mag je kiezen welke activiteit je doet: met je eigen fiets een fietstocht maken (€ 5), bowlen (€ 10) of kajakken (€ 30). Je mag dit kaartje bijhouden tot je de sportdag van je checklist kunt schrappen.

(Als je de sportdag al van je checklist hebt geschrapt, mag je een dobbel beurt overslaan of dit kaartje weggeven of verkopen.)

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je voelt je niet goed in je vel. Ga naar het CLB (€ 0) of de psycholoog (€ 30). Voor het CLB moet je langer op de school blijven en sla je een beurt over.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je moet gevaccineerd worden, je was afwezig toen jullie met de school naar het CLB gingen. Ga naar het wijkgezondheidscentrum (€ 5) of naar de dokter (€ 25). Als je naar het wijkgezondheidscentrum gaat, trek je drie stappen af op je volgende dobbelbeurt.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je hebt al drie dagen last van je knie, maar je weet dat het veel kost om naar de dokter te gaan. Ga naar de dokter (€ 25) of neem de volgende ronde drie stappen minder.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je hebt buikpijn, maar je weet dat het veel kost om naar de dokter te gaan. Koop iets tegen de buikpijn in de apotheek (€ 5) of ga naar de dokter om je probleem aan te pakken (€ 25).

Als je niet naar de dokter gaat, moet je een beurt overslaan.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Wat doe je in je vrije tijd? Ga naar de cinema en betaal € 10 of ga bij burens helpen en verdien € 20. Ofwel betaal je dus € 10 en ga je de volgende ronde verder met het spel. Ofwel wil je geld verdienen, maar dan moet je langs je eigen huis gaan. Je beurt is afgelopen als je op je huis staat, maar je krijgt wel € 20.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

**Je band is plat, betaal de fietsenmaker (€ 15)
of plak je band zelf en sla een beurt over**

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

**Je vindt een portefeuille.
Neem je de € 50 eruit of niet?**

**De trui van een bekend merk die je wil kopen staat in solden.
Je kunt de trui kopen voor € 30. Je mag dit kaartje bijhouden tot je de aankoop van de trui van je checklist kunt schrappen.**

(Als je de aankoop van een trui al van je checklist hebt geschrapt, mag je dit kaartje weggeven of verkopen.)

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je hebt vorige week € 5 geleend voor een broodje. Geef dat terug aan de persoon links van je.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je moet boterhammen naar het werk van je vader brengen, sla een beurt over. (Heeft jouw papa geen werk of is hij overleden, dan mag je gewoon verder.)

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je wint € 10 belwaarde!
Je mag dit kaartje bijhouden tot je de aankoop van belwaarde van je checklist kunt schrappen.

(Als je de aankoop van belwaarde al van je checklist hebt geschrapt, mag je dit kaartje weggeven of verkopen.)

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je hebt een goed rapport.
Je krijgt € 20 van jouw grootmoeder.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je kreeg een bon van de kapper in de bus en moet maar de helft van de prijs betalen. Je mag dit kaartje bijhouden tot je op je checklist naar de kapper moet.

(Als je de kapper al van je checklist hebt geschrapt, mag je dit kaartje weggeven of verkopen.)

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Vanaf nu speel je in de andere richting. Als je in wijzerzin speelde, begin je nu in tegenwijzerzin te spelen. De speler die net voor jou heeft gedobbeld, is dus opnieuw aan de beurt.

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je hebt nog een cadeautje van € 15 in de kast liggen, dat perfect is voor jouw vriend(in). Je mag dit kaartje bijhouden tot je op je checklist een cadeautje moet kopen. Je hoeft dan niet te betalen om dit af te vinken.

(Als je de aankoop van een cadeautje al van je checklist hebt geschrapt, mag je dit kaartje weggeven of verkopen.)

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

Je kreeg een Go-Pass met nog twee lijntjes op. Je kunt dus gratis heen en terug met de trein. Je mag dit kaartje bijhouden tot je op je checklist een dag weggaat. Je hoeft dan niets te betalen om dit af te vinken.

(Als je de aankoop van een treinticket al van je checklist hebt geschrapt, mag je dit kaartje weggeven of verkopen.)

100 DE 7 MARKT DE WEELE
(ik zit)
OP HOERS

BIJLAGE 5

GELD

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€5

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€10

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€20

€50

€50

€50

€50

€50

€50

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET (ik zit) OP KOERS

VERDIEPING BIJ MEMORY

IN HET KORT

De memory bestaat uit drie onderdelen om kennis en inzicht te krijgen in de complexiteit van het armoedeweb. Door middel van een memory komen de leerlingen in contact met de verschillende aspecten van het armoedeweb. In een tweede opdracht wordt het armoedeweb toegepast op concrete situaties. In de derde methodiek gaan leerlingen op zoek naar factoren die mensen in armoede kunnen brengen.

1. KENNISMAKING MET DE DOMEINEN VAN HET ARMOEDEWEB

DOELSTELLINGEN

De leerlingen kunnen:

- zich verplaatsen in de situatie van iemand anders.
- inzicht verwerven in de moeilijke leefomstandigheden van mensen in armoede.
- begrijpen dat armoede complex is.
- in groep samenwerken.
- begrijpen dat armoede een vicieuze cirkel is.
- inzien dat mensen in armoede hun situatie moeilijk kunnen veranderen.

MATERIAAL BIJ OPDRACHT 1

- **Domeinkaartjes van het armoedeweb** (bijlage 6): een set van twintig kaartjes per twee leerlingen. Kopieer de domeinkaartjes op dik papier zodat je de tekeningen er niet door kunt zien. Let op: spelen de leerlingen in een groepje van drie i.p.v. vier, dan moeten er toch twee sets van twintig kaartjes op tafel liggen.
- Een **leeg armoedeweb** per leerling.

OPDRACHT 1

1. Verdeel de klas in groepjes van drie of vier leerlingen.
2. Leg alle domeinkaartjes van dat groepje door elkaar en met de bovenkant in het midden op de tafel.
3. De leerlingen spelen per groep memory. Kun je twee dezelfde afbeeldingen omdraaien, dan kleef je een van de twee op het lege armoedeweb. Het andere kaartje mag je doorgeven of ruilen met een andere speler.
4. Als je een duo vindt dat je al hebt dan mag je het doorgeven of ruilen.
5. De leerlingen blijven verder spelen tot iedereen een volledig armoedeweb heeft.

2. VERDIEPING OP HET ARMOEDEWEB

Met deze methodiek gaan we dieper in op het armoedeweb en ondervinden we dat de verschillende domeinen van armoede sterk samenhangen. De leerlingen proberen het web te maken aan de hand van de verschillende domeinen uit de onderstaande concrete situaties.

DOELSTELLINGEN

De leerlingen kunnen:

- in groep een opdracht tot het gewenste resultaat afwerken.
- op een gerichte en gepaste manier hulp vragen en zich laten helpen.
- zorg, respect en waardering opbrengen in de omgang met anderen.
- samenwerken en samenspelen met anderen zonder onderscheid te maken op basis van sociale achtergrond, geslacht of afkomst.
- de belangrijkste informatie in een tekst vinden.
- efficiënt gevraagde of gezochte informatie vinden in informatieve teksten.
- hun persoonlijke waardering en voorkeur voor bepaalde teksten uitspreken.
- een onbevooroordeelde luisterhouding aannemen.
- zich inleven in een fictionele tekst.
- de verkregen informatie aan eigen kennis en inzicht toetsen.
- aan een gedachtewisseling in de klas deelnemen, daarin een standpunt onder woorden brengen en toelichten.

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET (ik zit) OP KOERS VERDIEPING BIJ MEMORY

MATERIAAL BIJ OPDRACHT 2

Een situatie per groepje (bijlage 9)
Een individuele invultabel met de tien domeinen per leerling (bijlage 8)

OPDRACHT 2

Een leerling van het groepje leest de situatie voor. Als de andere leerlingen een van de domeinen uit het armoedeweb herkennen, vinken ze het aan op hun invultabel. Niet alle domeinen komen in elke situatie aan bod.

Voor de aangevinkte domeinen zoeken ze in de situatie een voorbeeld dat het domein verduidelijkt of concreet maakt. De leerlingen merken snel op dat ze bepaalde zinnen bij meerdere domeinen kunnen plaatsen, wat aangeeft dat de domeinen sterk verweven zijn met elkaar.

De leerkracht bespreekt samen met de leerlingen de oefeningen. De eindconclusie is dat armoede een complex probleem is en dat de verschillende domeinen sterk met elkaar samenhangen. Het is moeilijk om het web te doorbreken.

3. HERSCHRIJF DE SITUATIES

Met deze methodiek gaan we op zoek naar welke factoren mensen in armoede kunnen brengen.

DOELSTELLINGEN

De leerlingen kunnen:

- de belangrijkste informatie in een tekst vinden.
- efficiënt gevraagde of gezochte informatie vinden in informatieve teksten.
- hun persoonlijke waardering en voorkeur voor bepaalde teksten uitspreken.
- een onbevooroordeelde luisterhouding aannemen.
- zich inleven in een fictionele tekst.
- begrijpen dat iedereen door onverwachte factoren in armoede kan terechtkomen.
- de verkregen informatie aan hun eigen kennis en inzicht toetsen.
- aan een gedachtewisseling in de klas deelnemen en daarin een standpunt onder woorden brengen en toelichten.

MATERIAAL BIJ OPDRACHT 3

- Het situatiekaartje van Younes of Jolien (bijlage 9)
- Schrijfblad
- Armoedeweb (zie opdracht 1)

OPDRACHT 3

1. Lees de situatie van Jolien en/of Younes.
2. Wat zou er kunnen mislopen en welke gevolgen kan dat hebben op het verdere leven van Younes of Jolien?
3. Soms bepaalt het lot jouw leven en geraak je op de een of ander manier in armoede.
4. Bijvoorbeeld: de ouders van Jolien hebben gefraudeerd en dat werd opgespoord door de politie, of het bedrijf is overkop gegaan en ze zitten nu in de schulden. Misschien gaven de ouders van Younes te veel geld uit voor de beste behandeling.
5. Herschrijf en bespreek de situatie van Younes of Jolien

BIJLAGE 6

DOMEINKAARTJES

ONDERWIJS

VRIJE TIJD

HUISVESTING

GEZONDHEID

INKOMEN

HULPVERLENING

JUSTITIE

SOCIALE CONTACTEN

ARBEID EN TEWERKSTELING

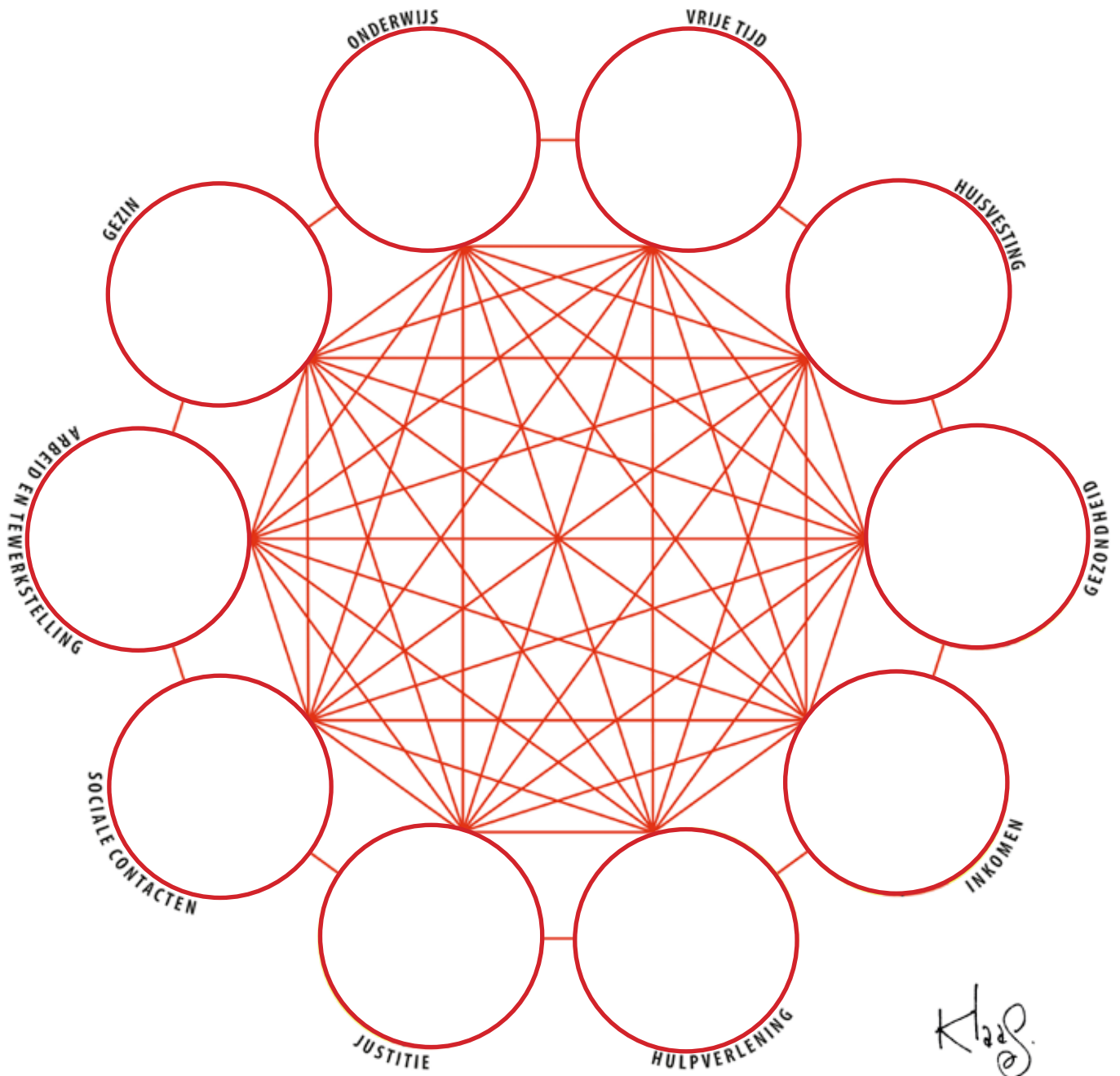
GEZIN

1 OP DE 7 HAALT DE MEET NIET
(ik zit)
OP HOERS
VERDIEPING BIJ MEMORY

BIJLAGE 7

LEEG ARMOEDEWEB

BIJLAGE 8

TABEL DE TIEN ARMOEDEDOMEINEN

Checklist Domeinen Concrete voorbeelden

○

Checklist Domeinen Concrete voorbeelden

○

Checklist	Domeinen	Concrete voorbeelden
-----------	----------	----------------------

Checklist	Domeinen	Concrete voorbeelden
-----------	----------	----------------------

Checklist Domeinen Concrete voorbeelden

Checklist Domeinen Concrete voorbeelden

Checklist

Domeinen

Concrete voorbeelden

Checklist

Domeinen

Concrete voorbeelden

Checklist	Domeinen	Concrete voorbeelden
-----------	----------	----------------------

Checklist	Domeinen	Concrete voorbeelden
-----------	----------	----------------------

BIJLAGE 9

SITUATIES

JOLIEN

Jolien heeft zeven jaar in de Verenigde Staten gewoond. Twee jaar geleden kwam ze opnieuw in België wonen. Ze is enig kind. Haar ouders hebben een hoge functie in een groot bedrijf en moeten daardoor af en toe naar het buitenland. Ze wonen in een ruime woning aan de rand van de stad. Studeren doet Jolien in haar studeerkamer, daar heeft ze haar eigen laptop en tablet. Haar ouders vinden studeren superbelangrijk. Helaas hebben haar ouders geen tijd om haar te helpen met haar schoolwerk. Jolien brengt graag zoveel mogelijk tijd door op haar koersfiets. Zij wil professioneel wielrenster worden.

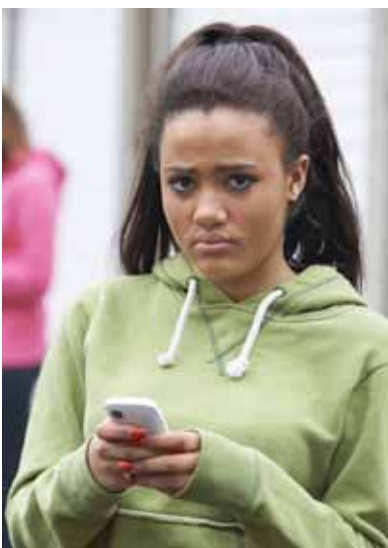
Onlangs reed ze in volle snelheid iemand omver met haar fiets en werd ze op het matje geroepen bij de politie. Bij dat ongeval brak ze zelf haar been en nu moet ze revalideren. Elke week komt de schoonmaakster langs en dat vindt Jolien heel fijn. De schoonmaakster maakt namelijk tijd vrij voor Jolien. Tijdens de vakanties brengt ze haar oudste dochtertje mee om Jolien gezelschap te houden. De ouders van Jolien trakteren de meisjes soms op een uitstapje.

YOUNES

Younes is twaalf jaar. Zijn vader werkt als advocaat (hij bemiddelt bij gezinnen die schulden hebben) en zijn moeder als docent op een hogeschool. Hij woont met zijn gezin in een ruime villa op het platteland. Hij heeft twee oudere halfbroers, uit de vorige relatie van zijn vader. Younes herstelt van leukemie. Zijn ouders spendeerden veel geld zodat hij zeker de beste behandeling zou krijgen in het beste ziekenhuis. Younes wordt verwend door zijn oudere broer en krijgt maandelijks tien euro extra zakgeld. Als er een familiefeest is, vragen ze aan Younes om een liedje te spelen op de piano. Younes volgt namelijk pianolessen in de muziekschool. Tijdens de vakanties krijgt Younes privéles.

Toen hij ziek was, kon hij dankzij Bednet toch de lessen in de klas volgen. Hij is helaas niet echt sociaal vaardig en heeft dus niet veel vrienden. Als zijn klasgenootjes op uitstap gaan, blijft hij liever thuis.

NORA

Nora is veertien jaar, geboren in België en van allochtone afkomst. Zij spreekt vlot Nederlands. Haar vader is niet zo naar lang school geweest. Hij werkt als dokwerker in de haven en werkt in een ploegensysteem. Dit ploegensysteem is heel vermoeiend en belastend voor het lichaam van haar vader. Hij vraagt zich vaak af hoe lang hij zijn job nog zal kunnen blijven uitoefenen. Haar moeder is huisvrouw en altijd druk bezig met het organiseren van het huishouden met vijf kinderen. Doordat enkel de vader werkt, moet het gezin rondkomen met het loon van de papa.

Af en toe duiken er papieren op waarvan haar mama niet goed weet wat ze ermee moet doen. Gelukkig kan zij dan langsgaan bij een mevrouw die haar helpt om die papieren in te vullen. Wanneer rekeningen te lang blijven liggen, krijgen ze hiervoor weleens een boete. Nora woont met haar familie in een rijhuis aan de rand van de stad. Wegens plaatsgebrek moet zij haar huiswerk samen met haar broers en zussen aan de keukentafel maken. Haar slaapkamer deelt ze met haar zus. Na school en in het weekend trekt ze op met kinderen uit de buurt en gaat ze langs in het buurtjeugdhuis.

JENS

Jens is twaalf jaar. Zijn vader werkte als arbeider maar werd vorig jaar ontslagen en raakte daardoor in een depressie. Zijn moeder werkt halftijds als avond- en nachtverpleegster. Hij woont in een huurappartement met drie slaapkamers. Hij studeert goed en volgt al zes jaar tekenacademie. Wanneer zijn mama gaat werken, moet hij voor zijn jongere broer en zus zorgen. Gelukkig komt zijn oma elke donderdag een handje toesteken. Jens vindt het lastig dat zijn vrienden dingen bespreken waar hij geen deel van kan uitmaken.

Als zijn vrienden beslissen om samen naar de bioscoop te gaan, moet hij thuisblijven. Eén keer glipte hij de bioscoop binnen zonder te betalen en hebben zijn ouders hiervoor een boete moeten betalen. De tandarts haalde de beugel die hij droeg er opnieuw uit omdat zijn moeder die niet meer kon betalen. De schoolrekeningen worden in verschillende delen betaald en wanneer de leerkracht om het geld komt vragen, voelt Jens zich daar ongemakkelijk bij. Gelukkig volgt het CLB Jens van dichtbij op: daar kan hij af en toe zijn hart eens luchten.

MARJOLIJN

De ouders van Marjolein zijn vorig jaar gescheiden. Ze zit in een systeem van co-ouderschap, samen met haar twee oudere zussen. Marjolein en haar zussen zijn bij een therapeut in begeleiding om de scheiding te verwerken. Haar vader is een beroepsmilitair en haar moeder heeft een eigen zaak in schoonheidsproducten in het centrum van de stad. Haar vader woont ver weg van de stad en is zelden thuis. Haar moeder heeft het appartement boven de zaak gekocht. Zij heeft het financieel moeilijk. Ze staat er helemaal alleen voor met haar drie kinderen. Wegens ziekte moet haar mama op regelmatige basis de zaak sluiten. Rekeningen blijven onbetaald.

Doordat ze veel moet verhuizen van haar moeder naar haar vader en omgekeerd vergeet Marjolein vaak de juiste schoolboeken mee te nemen. Marjolein logeert stiekem liever bij haar vader, omdat ze daar een eigen kamer heeft en ongestoord op haar PlayStation kan spelen zodat ze aan niks meer hoeft te denken. Bovendien woont haar beste vriendin Anna vlak bij haar papa, waardoor ze elkaar dan regelmatig kunnen zien.

DIMITRI

Dimitri woont sinds een jaar in België en spreekt moeilijk Nederlands. Samen met zijn moeder en twee jongere zussen woont hij in een kleine, verouderde studio in de stad. Zijn vader is drie jaar geleden overleden in zijn thuisland. Er zijn problemen met hun verblijfsvergunning, waardoor ze binnenkort opnieuw in contact kunnen komen met het gerecht. Zijn moeder heeft nog geen werk gevonden en heeft geen recht op een werkloosheidsuitkering, enkel op een leefloon. Daardoor moeten ze rondkomen met een laag inkomen. Onlangs kwam een medewerker van het OCMW op huisbezoek om te onderzoeken waarop het gezin recht heeft. Als de zusjes van Dimitri in bed liggen, kan hij studeren aan de keukentafel. Doordat de studio zo slecht te verwarmen is, heeft Dimitri vaak longontstekingen. Hij is zeer sociaal en ondanks zijn taalachterstand is hij goed geïntegreerd in de klas.

Sinds enkele maanden is hij lid van de Chiro. Zijn vrienden begrijpen heel goed in welke situatie hij zit en proberen hem zoveel mogelijk te helpen. Soms betalen ze hem een broodje of bioscoopkaartje zodat hij ook gezellig meekan.

Adressenlijst

SPOOR ZES

Spoor ZeS

Kipdorp 30
2000 Antwerpen
03-231 07 95
spoorzes@chiro.be
chiro.be/spoorzes
spoorzesindeklas.be

SAMEN TEGEN ARMOEDE

Nationaal secretariaat

Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
02-502 55 75
info@samentegenarmoede.be
www.samentegenarmoede.be

Regionaal secretariaat Antwerpen

Rolwagenstraat 73
2018 Antwerpen
03-217 24 90
antwerpen@welzijnszorg.be

Regionaal secretariaat Brussel

Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
02-213 04 73
www.brussel@welzijnszorg.be

Regionaal secretariaat Limburg

Tulpinstraat 75
3500 Hasselt
011-24 90 20
hasselt@welzijnszorg.be

Regionaal secretariaat Oost-Vlaanderen

Sint-Salvatorstraat 30
9000 Gent
09-269 23 40
gent@welzijnszorg.be

Regionaal secretariaat Vlaams-Brabant en Mechelen

Varkensstraat 6
2800 Mechelen
015-29 84 58
mechelen@welzijnszorg.be

Regionaal secretariaat West-Vlaanderen

Sint-Jorisstraat 13
8800 Roeselare
051-26 08 08
roeselare@welzijnszorg.be

Meer Spoor Zes in de campagne

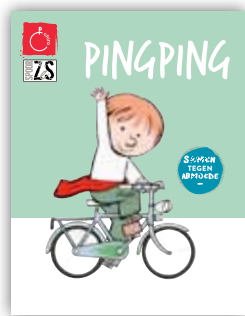
MEER SPOOR ZES-SPELEN VOOR +12?

Op chiro.be/jongeren spel vind je nog veel meer jongeren-spelen die Spoor ZeS maakte in samenwerking met Samen Tegen Armoede

Meer Spoor ZeS-materialen over de nieuwe campagne van Samen Tegen Armoede '1 op 7 haalt de meet niet'

VOOR DE BASISCHOOL IS ER HET PROJECT 'PING PING'

Robby's school gaat op fietstocht! Robby is blij want na lang sparen heeft hij eindelijk zijn droomfiets gekocht. Op de speelplaats loopt het mis en valt hij met zijn fiets op de grond. Helaas is er geen geld meer over om bij de fietsenmaker te gaan. Misschien vinden ze oplossing? Samen met de klas organiseren ze een grote 'repair'-dag. Zal Robby zijn fiets hersteld raken?

'Ping Ping' is een speelse en belevende vertaling van de nieuwe campagne van Samen Tegen Armoede '1 op 7 haalt de meet niet'. Het bevat een handleiding met methodieken, afsluiters en leuke weetjes voor de leerkrachten. Voor de leerlingen boven- en onderbouw is er een werkboekje met extra opdrachten. Op de cd staat het jaarlijks themalied en bijlages.

Meer informatie vind je op www.spoorzesindeklas.be of www.samentegenarmoede.be

TEKSTENBOEKJE 'DAGEN ZONDER GELD'

Wat als ... je de dagen aftelt tot het leefloon komt, maar niet de dagen tot de verjaardag van je zoon. Omdat het ook weer een dag zal zijn waarop er weer nog maand over is?

Poëzie en citaten om over na te denken en over te praten. **Getuigenissen en bezinnende teksten, verhalen** over toekomst. Allemaal te lezen in het tekstenboekje van Spoor ZeS voor Samen Tegen Armoede 2017.

Tip: Leg of hang het tekstenboekje op plaatsen waar leden of leiding 'even moeten wachten': het toilet, een zetel in het leidingslokaal, enz. Zo hebben ze even tijd om in het boekje te snuisteren.

Verkrijgbaar bij Spoor ZeS: surf naar www.spoorzesindeklas.be of www.chiro.be/dagenzondergeld Mail voor meer informatie of bestellingen naar spoorzes@chiro.be.

(IK ZIT) OP KOERS: Methodieken voor de eerste graad van het secundair onderwijs

(Ik zit) op koers bestaat uit **twee methodieken** om inzicht te krijgen in de complexiteit van het armoedeweb. Elk onderdeel kan telkens in één lesuur afgerond worden. Met **het spel** maken de leerlingen via personages kennis met de verschillende aspecten van armoede. Leerlingen strijden tegen elkaar om zo snel mogelijk hun checklist af te werken. In de **memory-methodiek** gaan we dieper in op het armoedeweb. Verder bouwend op de personages uit het spel leren de leerlingen meer over de samenhang en de complexiteit van het armoedeweb. Surf naar spoorzesindeklas.be of samentegenarmoede.be om de methodieken te vinden.

Meer info via www.chiro.be/spoorzes of op www.spoorzesindeklas.be